

ולדעת רבי עקיבא, תחילת מצוות ניסוך המים ביום הששי, כי היא רמוזה בקרבנות היום הששי של החג, כפי שיתבאר בעזה"י להלן.

ואפשר שלדעה זו, מאחר שהזכרת הגשמים תלויה בניסוך המים, מתחילים בהזכרת הגשמים בתפילת ערבית של ליל ששי.

ה. דעת רבי יהודה משום רבי יהושע בן בתירא.

מתחילים להזכיר גבורות גשמים בתפילת מוסף^א של יום טוב אחרון של חג הסוכות, ומסיימים בתפילת שחרית של יום טוב ראשון של פסח.

במשנתנו משמע שרבי יהודה אמר דבר זה משם עצמו, אולם מבואר, שלמד זאת מרבי יהושע בן בתירא. ובברייתא אחת אמרו, שאמר זאת בשם בן בתירא, שכך נקרא רבי יהושע בן בתירא קודם שנסמך. ובברייתא אחרת אמרו, שאמר זאת בשם רבי יהושע, שכך היה נקרא רבי יהושע בן בתירא לאחר שנסמך.

בדברי רוב התנאים נתבאר מתי מתחילים להזכיר את הגשמים בתפילה, ולא נתבאר מתי מפסיקים אלא בדברי רבי יהודה משום רבי יהושע בן בתירא, שאמר, שאומרים עד תפילת שחרית של יום טוב ראשון של פסח.

והובאו בסוגיתנו גם דברי רבי, שאמר, שבזמן שבו מפסיקים לשאול על הגשמים [ותן טל ומטר בברכת השנים], בו בזמן מפסיקים להזכירם בתפילה [מוריד הגשם בברכת מחיה המתים]. ובדף ד' יתבאר בעזה"י, מתי מפסיקים לשאול על הגשמים.

מצוות ניסוך המים

כל ימות השנה, כשמקריבים קרבנות [עולה ושלמים], מביאים עימהם יין במידה מסוימת לנסך על המזבח, שנאמר, "וַעֲשִׂיתֶם אֶשֶׁה לְה' עֹלָה או זֶבַח לְפֶלֶא נֶדָר או בְּנִדְבָה או בְּמַעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רִיחַ נִיחֹם לְה' מִן הַבֶּקָר או מִן הַצֹּאן. וְהִקְרִיב הַמִּקְרִיב קֶרְבָּנו ... וַיִּין לְנִסֵּךְ רִבְעִית הֵהִין תַּעֲשֶׂה ... לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד. או לְאִיל תַּעֲשֶׂה ... וַיִּין לְנִסֵּךְ שְׁלִשִׁית הֵהִין ... וְכִי תַעֲשֶׂה בֶן בֶּקָר ... וְהִקְרִיב עַל בֶּן הַבֶּקָר ... וַיִּין תִּקְרִיב לְנִסֵּךְ חֲצִי הֵהִין ..." (במדבר ט"ו ג-י'). ובימות חג הסוכות, כשמקריבים את קרבנות התמיד, מלבד

^א ובירושלמי קאמר אמאי אינו מזכיר מאורתא, פירוש מתפלת ערבית, ומשני דלית תמן כל עמא, ופריך ולדכרו בצפרא, פירוש בתפלת שחרית, ומשני דהו סברי דהו מדכרו ליה מאורתא. [תוס']